

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.4.1.47>

ДО ПИТАННЯ ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ ДОГОВОРІВ В СИСТЕМІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН, ЩО ВИНИКАЮТЬ З ПЕРЕВЕЗЕННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ

Ростислав Сірко

*Кандидат юридичних наук, доцент.
доцент кафедри юриспруденції Чернівецького інституту
Міжнародного гуманітарного Університету
(Чернівці, Україна)
e-mail: sirko.mgu@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-9698-5865*

Анотація. Договір перевезення залізничним транспортом на сьогоднішній день є одним з найпоширеніших видів транспортних договорів. Незважаючи на досить докладну правову регламентацію в цивільному законодавстві, існують деякі проблеми в практиці застосування окремих його норм. Пов'язано це насамперед з наявністю численних спеціальних законів і кодексів, що регламентують окремі види договору перевезення. На теперішній час транспортне законодавство, як і цивільне законодавство знаходиться в процесі рекодифікації, тому метою статті є, перш за все визначення основних передумов і особливостей укладення договору перевезення залізничним транспортом. Методологію дослідження становлять загальнонаукові методи пізнання: діалектико-матеріалістичний, порівняльний, історичний, системний та інші. Зроблені висновки, що стосуються внесення змін до чинного законодавства про перевезення вантажів, а також визначені елементи, необхідні при його укладанні.

Ключові слова: перевезення, залізничний транспорт, рекодифікація, відносини з перевезення залізничним транспортом, статут залізниці, договір перевезення залізничним транспортом, пасажир, вантаж, багаж, залізниця.

CONCERNING THE CONCEPT AND MEANING OF CONTRACTS IN THE SYSTEM OF LEGAL REGULATION OF RELATIONS ARISING FROM CARRIAGE BY RAIL

Rostyslav Sirko

*PhD in Juridical sciences, ass. prof.
Associate Professor at the Department Jurisprudence of Chernivtsi Institute
of International Humanitarian University
e-mail: sirko.mgu@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-9698-5865*

Abstract. The contract of carriage by rail is by far one of the most common types of transport contracts. Despite the sufficiently detailed legal regulation in civil law, there are some problems in the practice of applying some of its rules. This is due primarily to the existence of numerous special laws and codes governing certain types of contract of carriage. At present, the transport legislation, as well as the civil legislation, is in the process of recodification, so the purpose of the article is first and foremost to determine the basic prerequisites and features of the contract of carriage by rail. The methodology of research is the general scientific methods of cognition: dialectical-materialistic, comparative, historical, systemic and others. Conclusions have been made regarding the amendments to the current legislation on the carriage of goods, as well as certain elements necessary for its conclusion.

Key words: transportation, rail transportation, recodification, rail transportation relations, rail charter, rail transportation contract, contractual liability, obligations, rail.

W SPRAWIE POJĘCIA I ZNACZENIA UMÓW W SYSTEMIE REGULACJI PRAWNYCH STOSUNKÓW POWSTAJĄCYCH W PRZEWOZIE KOLEJOWYM

Rostyslav Sirko

*Kandydat nauk prawnych, docent,
docent Katedry Nauk Prawnych Czerniowieckiego Instytutu Międzynarodowego
Uniwersytetu Humanistycznego
(Czerniowce, Ukraina)
e-mail: sirko.mgu@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-9698-5865*

Adnotacja. Umowa przewozu kolejowego jest obecnie jednym z najczęstszych rodzajów umów transportowych. Pomimo dość szczegółowych regulacji prawnych w prawie cywilnym, istnieją pewne problemy w praktyce stosowania

poszczególnych jego przepisów. Wynika to przede wszystkim z obecności licznych specjalnych przepisów i kodeksów regulujących poszczególne rodzaje umów przewozu. Obecnie prawo transportowe, podobnie jak prawo cywilne, jest w trakcie rekodyfikacji, dlatego celem artykułu jest przede wszystkim określenie podstawowych przesłanek i cech zawarcia umowy przewozu kolejowego. Metodologię badania stanowią ogólne naukowe metody poznania: dialektyczno-materialistyczne, porównawcze, historyczne, systemowe i inne. Wyciągnięto wnioski dotyczące zmiany obowiązującego prawa transportowego oraz określono elementy niezbędne przy jego zawieraniu.

Słowa kluczowe: przewóz, transport kolejowy, rekodyfikacja, stosunki w zakresie przewozu kolejowego, statut kolei, umowa przewozu kolejowego, pasażerowie, ładunek, bagaż, kolej.

Постановка проблеми. На сьогодні найбільш загальні правила про договір перевезення сформульовані у положеннях основного кодифікованого акту цивільного законодавства - ЦК України, який закріплює прикладно - правові засади регулювання відносин. Норми Глави 64 ЦК України, присвячені договору перевезення, не відображають особливості перевезення вантажу, пасажирів, багажу, пошти різними видами транспорту (Господарський кодекс України, 2003). Особливості перевезення визначені спеціальним законодавством у цій сфері, зокрема, транспортними кодексами та статутами, законами, іншими нормативно-правовими актами та правилами, що видаються відповідно до них. До транспортного статуту, пов'язаного із перевезенням вантажів залізничним транспортом, відносять Статут залізниць України, який визначає особливі умови перевезення вантажів, права, обов'язки та відповідальність учасників перевізного процесу (Конституція України, 1996).

Договір перевезення залізничним транспортом на сьогоднішній день є одним з найпоширеніших видів транспортних договорів. Незважаючи на досить докладну правову регламентацію в цивільному законодавстві, існують деякі проблеми в практиці застосування окремих його норм. Пов'язано це насамперед з наявністю численних спеціальних законів і кодексів, що регламентують окремі види договору перевезення. На теперішній час транспортне законодавство, як і цивільне законодавство знаходиться в процесі ре кодифікації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Теоретичну основу дослідження склали наукові праці таких науковців, як С.С. Алексєєв, А.Г. Биков, Г.С. Гуревич, О.В. Дзера, А.С. Довгерт, В.А. Єгізаров, А.Д. Кейлін, Н.С. Ковалевська, В.В. Луць, О.Л. Маковський, Я.І. Рапопорт, А.М. Рубін, Г.П. Савічев, О.М. Садіков, Є.О. Харитонов, М.Є. Ходунов, Я.М. Шевченко, Г.Ф. Шершеневич та інших.

Мета статті. Метою статті є науковий аналіз загальних положень законодавства України з метою визначення поняття та значення договорів в системі правового регулювання відносин, що виникають з перевезення залізничним транспортом.

Викладення основного матеріалу. Для розгляду цивільних правовідносин, що виникають з договорів перевезення залізничним транспортом необхідно дослідити загальні положення щодо поняття та значення цивільних правовідносин з перевезення залізничним транспортом, адже в даному випадку підставами виникнення вищезазначених правовідносин є договори перевезення залізничним транспортом. Водночас, для правовідносин, що виникають з перевезення залізничним транспортом характерним є ті особливості, які притаманні цивільним правовідносинам взагалі. Зокрема, змістом цивільних правовідносин є: суб'єкт, об'єкт та зміст (суб'єктивні цивільні права та обов'язки). Тому можна дійти висновку, що змістом цивільних правовідносин, що виникають з перевезення залізничним транспортом є також: суб'єкт, об'єкт та зміст (суб'єктивні цивільні права та обов'язки). У зв'язку з чим доцільним є розгляд саме у такій послідовності питання суб'єктів, об'єктів та змісту (суб'єктивних цивільних прав та обов'язків) учасників цивільних правовідносин, що виникають з перевезення залізничним транспортом.

Транспортні договори перевезення на залізничному транспорті поділяються на основні та допоміжні. Основні транспортні договори опосередковують головну сферу взаємовідносин транспортних організацій та клієнтури (договори про перевезення пасажирів, вантажів, багажу та пошти). Допоміжні договори сприяють нормальній організації перевізного процесу (договори на організацію перевезень, експедиції, на експлуатацію під'їзних колій, подачу і забирання вагонів тощо).

Перевезення залізничним транспортом загального користування організується на договірних засадах. У зв'язку з цим, відносини щодо перевезення залізничним транспортом, які виникають між перевізниками, з одного боку, і пасажирями, відправниками вантажу, вантажоодержувачами, з іншого боку, регулюються дво- і багато- сторонніми міжнародними угодами, ЦК України та рядом спеціальних нормативно-правових актів. При цьому ЦК України є основним законом, який містить загальні положення щодо перевезення (Яновицька, Кучер, 2018:872). У зв'язку з чим, перевезення залізничним транспортом здійснюється за договором перевезення, який укладається у письмовій формі (ст. 908 ЦК України).

Водночас слід зауважити, що у цивілістичній науці правовідносини їх учасників щодо перевезення залізничним транспортом відносяться до групи договорів про надання послуг. Зобов'язання щодо надання послуг можуть виникати в різних сферах людської діяльності і опосередковуватися цивільно-правовими договорами (Залізничний транспорт: Закон України, 1996). Вибір форми регулювання конкретного різновиду зобов'язальних відносин залежить від виду послуги і форми вираження її результату, а в даному випадку – з надання послуг з перевезення залізничним транспортом. Зазначене обумовлено тим, що здійснення транспортної діяльності пов'язується з наданням транспортних послуг – діяльності на транспорті, що пов'язана із задоволенням потреб населення в перевезеннях, а також інші послуги, які надаються у зв'язку з використанням транспортних засобів (наприклад, транспортна експедиція тощо).

Разом з цим, мета процесу перевезення полягає в переміщенні вантажів, пасажирів та багажу, тобто в наданні таких благ, які невіддільними від діяльності транспорту і можуть споживатися лише в процесі цієї діяльності.

ЦК України містить спеціальну главу, присвячену загальним положенням про надання послуг, що пов'язано з тим, що з одного боку, у ЦК України не можливо дати детальну регламентацію всіх договорів у цій сфері, а з іншого – необхідно закріпити загальні положення, що стосуються договорів цього типу. Саме тому в ч. 2 ст. 901 ЦК України передбачено, що положення глави 63 можуть застосовуватися до всіх договорів про надання послуг, якщо вони не суперечать суті зобов'язання (Про транспорт: Закон України, 1994). Саме на цій підставі законодавець пропонує договором про надання послуг охоплювати будь-які види послуг, що відповідають встановленим цивільним законодавством критеріям.

Важливими нормативно-правовими актами транспортного законодавства є Цивільний (Цивільний кодекс України, 2003) та Господарський (Господарський кодекс України, 2003) кодекси України, норми яких регулюють основні положення щодо перевезень, їх організацію та здійснення (при цьому ГК містить норми лише щодо організації та здійснення перевезень вантажів). Аналізуючи зміст глав 64 ЦК та 32 ГК України можна дійти висновку щодо їх схожості, а в деяких випадках навіть дублюванні окремих положень щодо перевезень. У зв'язку з цим можна погодитися з висловленою в літературі позицією щодо об'єднання деяких норм ЦК України та ГК України, узгодивши їх за змістом (Господарський кодекс України, 2003), адже ГК України в частині перевезення вантажів не містить особливостей, які б не охоплювалися предметом регулювання ЦК України (ч. 1 ст. 1 ЦК України).

Для України з її розвинутою транспортною системою транспортні договори та їх правове регулювання має особливе значення, про що свідчить чинне транспортне законодавство та велика кількість спорів між транспортними організаціями та клієнтурою, що пов'язані з договорами перевезення.

У цивільно-правовій доктрині України застосовуються поняття «транспортні договори», під якими розуміються цивільно-правові договори, як правило, за участю транспортних організацій. Цим поняттям охоплюються різні типи договірних зобов'язань (перевезення, транспортна експедиція, буксирування, оренда (фрахтування на час) транспортних засобів тощо), при цьому головним серед цих договорів прийнято вважати договір перевезення (пасажирів та/або вантажу). Іншим договорам приділяється допоміжна роль, значення яких полягає в забезпеченні й обслуговуванні центрального договору перевезення вантажу, пасажирів або багажу різними видами транспорту.

Відповідно до ст. 908 ЦК України загальні умови перевезення визначаються ЦК України, транспортними кодексами (статутами), іншими нормативно-правовими актами та правилами, що видаються відповідно до них. Слід зазначити, що деякі спеціальні акти були прийняті ще в умовах системи з планово-адміністративного регулювання економікою й на сьогоднішній день у значній своїй частині застаріли. Тому зазначені нормативні акти застосовуються, якщо вони не суперечать положенням ЦК України.

Норми про договір перевезення, що містяться у главі 64 ЦК України, носять абстрактний характер, що проявляє себе в ряді договорів, які спрямовані на регулювання різних відносин, пов'язаних з перевезенням залізничним транспортом. Внаслідок цього слід погодитися з існуючою в літературі позицією щодо визначення системи договорів, що опосередковують перевезення пасажирів (ст. 910 ЦК України), вантажів (ст. 909 ЦК), в яку також входять й інші договори, передбачені ЦК України: договір чартеру (фрахтування) – ст. 912; угоди між організаціями різних видів транспорту, що регламентують взаємини транспортних організацій під час перевезення вантажів, пасажирів і багажу в прямому змішаному сполученні – ст. 913; договір перевезення транспортом загального користування – ст. 915; довгостроковий договір про організації перевезень – ст. 914.

Зазначені договори стосуються перевезення пасажирів і вантажів, оскільки вони спрямовані на регулювання правовідносин, що виникають між учасниками процесу перевезення, тому такі правовідносини за своєю правовою природою є цивільно-правовими (зобов'язальними), які впливають з відповідних договорів.

Тому в сучасних умовах, як правильно визначається в літературі (Правила планування перевезень вантажів, 2002), йдеться саме про систему договорів, що опосередковують перевезення залізничним транспортом. У цю систему входять наступні договори: 1) договір перевезення вантажу; 2) договір перевезення пасажирів; 3) договори про організацію перевезення вантажів (довгострокові договори); 5) договори про організацію роботи із забезпечення перевезень вантажів (вузлові угоди, договори на централізоване завезення (вивіз) вантажів й ін.) тощо (Дзера, Кузнєцова, Майданик, 2017: 872).

Зазначені договори мають пряме відношення до перевезень, оскільки всі вони покликані регулювати правовідносини, що складаються між учасниками процесу перевезення: 1) вантажовідправником, перевізником (іншими транспортними організаціями) і вантажоодержувачем; 2) пасажиром і перевізником.

Таким чином, правове регулювання відносин між організацією залізничного транспорту та її клієнтурою практично перетворюється в регулювання самої транспортної діяльності, а договори перевезення залізничним транспортом в особливі самостійні види договорів цивільного права.

Задоволення чисельних потреб у перевезеннях залізничним транспортом вимагає певних організаційних передумов, що здійснюється передусім за допомогою планування перевезень. Для забезпечення виконання договірних зобов'язань здійснюється перспективне та поточне планування перевезень згідно з «Правилами планування перевезення вантажів» (Посполітак, Ханюк-Посполітак, 2005: 217) та іншими нормативно-правовими актами.

Для з'ясування сутності вказаних вище правовідносин, необхідно визначити характеристику договору перевезення залізничним транспортом, який: 1) оплатний, оскільки відправник зобов'язаний сплатити за перевезення встановлену плату; 2) двосторонній, оскільки обидві сторони наділяються взаємними правами та обов'язками; 3) договір про перевезення є реальним, оскільки він вважається укладеним з моменту надання транспортній організації для перевезення вантажу, багажу, багажовантажу, пошти та посадки пасажирів, чим і відрізняється від договорів на організацію перевезень, які є консенсуальними, оскільки вважаються укладеними з моменту надання угоди сторін належної (письмової) форми, при цьому вони не передбачають конкретного виду перевезення (вантаж, багаж, пошта або пасажирів), тому не є товарними угодами.

Предмет договору перевезення – це послуги по доставці довірених перевізнику або матеріальних цінностей (вантажів, багажу), або пасажирів у пункт призначення. Ці послуги включають у себе не тільки власне транспортування, зокрема збереження, видачу вантажу одержувачу, а й навантаження і вивантаження, а також безпеку пасажирів і їх посадку і висадку. Однак це не змінює мети договору перевезення до пункту призначення, а виконання всіх інших названих дій – лише умова належного виконання обов'язків транспортною організацією.

Строк у зобов'язанні перевезення – це проміжок часу, протягом якого вантаж, багаж, пошта та пасажир повинні бути доставлені у пункт призначення. Перевізник зобов'язаний доставити вантаж, пасажирів, багаж, пошту в пункт призначення в строк, установлений договором, якщо інший строк не встановлено нормативно-правовими актами і правилами, а при відсутності таких строків – у розумний строк (ст. 938 ЦК України).

Договір перевезення залізничним транспортом укладається між двома особами – відправником (вантажовідправником, багажовідправником, пасажиром, пошто відправником) та перевізником (залізницею).

Відповідно до ст. 909 ЦК України (Цивільний кодекс України, 2003) договір перевезення укладається в письмовій формі, з оформленням відповідних документів встановленої форми, що здійснюється відповідно до норм спеціального законодавства, і передбачає складання комплексу перевізних документів з урахуванням виду транспорту, яким здійснюється перевезення.

Права та обов'язки сторін, що виникають з перевезення залізничним транспортом, які в своїй сукупності складають юридичний зміст даного договору як зобов'язального правовідношення.

Таким чином, після проведеного аналізу правовідносин, що виникають з перевезення залізничним транспортом, можна дійти висновку, що вони, як правило, виникають на підставі укладеного договору перевезення залізничним транспортом.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996. *Відомості Верховної Ради*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 року із змінами внесеними Законом від 21.12.2000 р. *Відомості Верховної Ради*. 2001. № 9. Ст. 68.
3. Про залізничний транспорт: Закон України від 04.07.1996 р. № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 16.01.2020 р).
4. Цивільний Кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 40-44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 16.01.2020 р).
5. Господарський Кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 02.02.2020 р).
6. Статут залізниць України: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.04.1998 р. № 457. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF> (дата звернення: 18.01.2020 р).
7. Правила планування перевезень вантажів затвердженні наказом Міністерства транспорту України від 09.12.2002 р. N 873, Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29.12.2002 р. за N 1030/7318 із змінами і доповненнями внесеними наказом Міністерства транспорту України від 01.12.2008 № 1454.
8. Алексеев С.С. Право. Азбука. Теория. Философия. Опыт комплексного исследования. В 3-х т. Т. 3. М.: Издательская группа НОРМА - ИНФРА, 1998. С. 245.
9. Булгакова И.В., Клепкова О.В. Транспортное право Украины: Академичний курс. К: Видавничий дім ІнЮре. 2005. 535 с.
10. Жилинкова И.В. Услуги по дистанционному обучению как объект гражданских прав. *Юридический вестник*. 2002. № 2. С. 99.
11. Інформаційний лист Вищого господарського суду «Про деякі питання практики застосування окремих норм чинного законодавства при вирішенні спорів». *Вісник господарського судочинства*. 2001. № 4. С. 121.
12. Пospолітак В.В., Ханик-Постолітак Р.Ю. Аналіз наявних суперечностей та неузгодженостей між Цивільним та Господарськими кодексами України. К.: Реферат. 2005. С. 217.
13. Правове регулювання перевезень в Україні : навчальний посібник / [Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova, О. І. Сафончик та ін.]; за ред. Є. О. Харитонova. Харків : Одиссей, 2006. 560 с.
14. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика. вид., переробл. і доповн. К.: Юрінком Інтер, 2017. с. 976.
15. Яновицька Г.Б., Кучер В.О. Цивільне право України: підручник [Текст]: в 2-х томах / кол. Авторів; за ред. Яновицької Г.Б., Кучера В.О. Львів «Новий світ-2000. : Юрінком Інтер, 2018. 872 с

References:

1. Aleksyeyev S.S. (2003). Pravo. Azbuka. Teoryya. Filosofiya. Obit kompleksnoho issledovaniya [Right. ABC. Theory. Philosophy. Comprehensive research experience] Vol. 3. - M.: Yzdatel'skaya hrupa NORMA - YNFRA, 245 [in Russian].
2. Bulhakova I.V., & Klepkova O.V. (2005) Transportne pravo Ukrayiny [Transport law of Ukraine]: Akademichnyy kurs. - K.: Vydavnychyy dim InYure. - 535 [in Ukrainian].
3. Zhylynkova Y.V. (2002). Uslygi po distantsionnym obucheniyem kak ob'yekt grazhdanskikh prav [Distance learning services as an object of public rights] // Yurydychnyy visnyk, 2, 99 [in Russian].
4. Hospodars'kyi kodeks Ukrayiny [Commercial Code of Ukraine] Zakon Ukrayiny (2003, January 16), 436-IV. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> [in Ukrainian].
5. Informatsiynyy lyst Vyshchoho hospodars'koho sudu [Information letter of the Supreme Economic Court] «Pro deyaki pytannya praktyky zastosuvannya okremykh norm chynnoho zakonodavstva pry vyrishenni sporiv» (2002) // Visnyk hospodars'koho sudochynstva, 4, 121 [in Ukrainian].
6. Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid (1996, June 28), Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine, 30, 141 [in Ukrainian].
7. Pospolitat V.V., & Khanyk-Postolitak R.Yu. (2005). Analiz nayavnykh superechnostey ta neuzhodzenostey mizh Tsyvil'nyim ta Hospodars'kymy kodeksamy Ukrayiny [Analysis of existing emergencies and inconsistencies between the civil and commercial codes of Ukraine] - K.: Referat., 217 [in Ukrainian].
8. Pravove rehulyuvannya perevezhen' v Ukrayini [Legal regulation of transportation in Ukraine] navchal'nyy posibnyk / [Y.O. Kharytonov, O. I. Kharytonova, O. I. & Safonchuk ta in.] (2006): za red. Y. O. Kharytonova. - Kharkiv: Odissey, 560 [in Ukrainian].
9. Pravyla planuvannya perevezennya vantazhiv zatverdzhennya nakazom Ministerstva transportu Ukrayiny [Rules of cargo transportation planning approved by the order of the Ministry of Transport of Ukraine] (2002, December, 09) №873, Zareyestrovano v Ministerstvi yustytstiyi Ukrayiny (2002, December, 29) №1030/7318 iz zminamy ta dopovnennyamy vnesenyim nakazom Ministerstva transportu Ukrayiny (2008, December) № 1454 [in Ukrainian].
10. Pro transport: Zakon Ukrayiny (1994, November, 10). Iz zminamy, vnesenyim zhidno iz Zakonom (2002, December, 21) // Vidomosti Verkhovnoyi Rady – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine (2001) № 9,68 [in Ukrainian].
11. Statut zaliznyts' Ukrayiny [Charter of the Railways of Ukraine]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny (1998, April 06) №457. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF> [in Ukrainian].
12. Tsyvil'nyy kodeks Ukrayiny [Civil Code of Ukraine]: Zakon Ukrayiny (2003, January 16) № 40-44. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-1> [in Ukrainian].
13. Tsyvil'ne pravo Ukrayiny [Civil Law of Ukraine]. Zahal'na chastyna: pidruchnyk / za red. O. V. Dzery, N. S. Kuznyetsovoyi & R. A. Maydanyka (2017) - vyd., Pererobl. i dopovn. - K.: Yurinkom Inter, 976 [in Ukrainian].
14. Yanovyts'ka H.B., & Kucher V.O. (2018). Tsyvil'ne pravo Ukrayiny [Civil Law of Ukraine]: pidruchnyk [Tekst]: Vol.2 / za red. Yanovyts'koyi H.B., & Kuchera V.O. - L'viv «Novyy svit-2000»: Yurinkom Inter, 872 [in Ukrainian].
15. Zaliznychnyy transport: Zakon Ukrayiny (1996, July 04) №40. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].